

Läromedelsutredningen - böckernas betydelse och elevernas tillgång till kunskap (SOU 2021:70)

Lärarnas Riksförbund har beretts möjlighet att inkomma med synpunkter på rubricerad remiss.

Övergripande synpunkter

Lärarnas Riksförbund anser att det är av största vikt att elever och lärare har tillgång till adekvata läromedel i undervisningen, såväl tryckta som digitala. Vilken typ av läromedel som väljs, tryckt eller digitalt, ska vara upp till undervisande lärare utifrån elevernas behov. De skillnader som finns idag vad gäller resurser som läggs på inköp av läromedel är inte acceptabelt. Tillgången på läromedel måste vara likvärdig oavsett huvudman och var i riket undervisningen bedrivs. Huvudmännen måste satsa mer resurser på läromedel. I en internationell jämförelse satsar Sverige små summor på läromedel. Lärarnas Riksförbund är positiva till stora delar av utredningens förslag. Många av dessa ligger i linje med sådana förändringar som förbundet föreslagit tidigare.

Lärarnas Riksförbunds synpunkter på utredningens förslag

Lärarnas Riksförbund tillstyrker:

- Att en definition av vad ett läromedel är ska definieras i skollagen.
- Att tydliggöra skollagens bestämmelser om kostnadsfri tillgång till böcker och lärverktyg. Den tryckta läroboken har ett speciellt värde och bör därför omnämnas.
- Att lärare är bäst lämpade att välja läromedel. Därför bör en ny bestämmelse föras in i läroplanen som klargör rektors ansvar att se till att lärare har goda förutsättningar att göra just detta.
- Skolverket ska få uppdrag att arbeta med att stärka lärares kompetens att välja relevanta läromedel och lärarhandledningar.
- Att en läromedelsnämnd ska inrättas vid Skolverket. De ska tillföra sakkunskap och föreslå utvecklingsinsatser. De ska ta fram kvalitetskriterier för läromedel.

- Att genom den föreslagna definitionen av läromedel kunna identifiera kostnader för läromedel och möjliggöra insamling av statistik för dessa kostnader.
- Att medel utlyses till forskning om hur läromedel på bästa sätt kan nyttjas för att främja elevers lärande

Lärarnas Riksförbund anser:

- Det är mycket viktigt att lärarstudenter under sin studietid får arbeta med att stärka sina förmågor att värdera och använda läromedel. Detta ska vara ett centralt innehåll i ämnesmetodiken och ämnesdidaktiken i lärarutbildningen. Med hänvisning till den stoffträngsel som redan finns i examensordningen för lärarutbildningen anser Lärarnas Riksförbund, utifrån det ovan sagda, att förmåga att värdera och använda läromedel inte bör föras in i examensordningen.
- Lärarnas Riksförbund anser att det är vällovt att utredningen föreslår läroplansskrivningar om läromedlens betydelse för elevernas kunskapsutveckling. Det sätter fokus på behovet av kvalitativa och aktuella läromedel i undervisningen. Att läromedel är ett av medlen för elevernas kunskapsutveckling är en självklarhet för lärare och är något som görs redan idag. Förslaget får dock inte innebära att lärares praktik förändras i så motto att professionens autonomi i val av medel och metod beskärs.

Stockholm 20 december 2021

LÄRARNAS RIKSFÖRBUND

Åsa Fahlén
Förbundsordförande

Mats Andersson
Utredare